

POLICY BRIEF 2021:13

Näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi.

Tämä julkaisu on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2020 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa (tietokayttoon.fi).

Julkaisun sisällöstä vastaavat tiedon tuottajat, eikä tekstisisältö välttämättä edusta valtioneuvoston näkemystä.

Julkipet hankinnat - kokonaisvolyymi ja datan hyödyntäminen

Maria Merisalo, Mika Naumanen, Janne Huovari, Salla Eskola, Mia Toivanen, Peetu Keskinen, Arash Hajikhani, Juha Oksanen, Salla Rausmaa

Julkipeten hankintojen vuotuisen kokonaisarvon laskenta tarkentunut. Hankintojen vaikutusten arvioimiseksi datan saatavuus varmistettava.

Julkipet hankinnat - kokonaisvolyymi ja datan hyödyntäminen -hankkeessa laskettiin julkipeten hankintojen kokonaisarvo aiempaa tarkemmin rajauksin: Kaikkien julkipeten hankintojen kokonaisarvo pienhankinnat ja julkisyhteisöjen toisiltaan tekemät hankinnat mukaan lukien oli tarkasteluvuonna (2018) 47 miljardia euroa. Kilpailuilta markkinoilta tehtyjen julkipeten hankintojen kokonaisarvo vuonna 2018 oli 31 miljardia euroa. Kynnysarvon ylittävien julkipeten hankintojen kokonaisarvo julkisyhteisöjen toisiltaan tekemät hankinnat pois lukien vuonna 2018 oli 15 miljardia euroa (pois lukien julkisilta yrityksiltä tehtyt hankinnat 13 miljardia euroa). Datan ja tiedon hyödyntämisen osalta hanke ehdottaa harkittavaksi hankintoja koskevan datan avaamista koko hankinnan elinkaaren osalta avoimessa datapankissa ja datan yhdistettävyyden varmistamista muiden datalähteiden, kuten yritystietokantojen kanssa, hankintojen työllisyys- ja yritysvaikutusten arvioimiseksi, hankintayksiköiden työtä tukevan vertailutiedon saatavuuden parantamiseksi ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi.

Miten julkisten hankintojen kokonaisarvo pitäisi laskea?

Julkisten hankintojen kokonaisarvon laskemiselle ei ole olemassa yhtä yksiselitteistä tapaa. Keskeistä kokonaisarvon laskennassa on määritellä, minkä yksiköiden tekemät hankinnat lasketaan mukaan julkisten hankintojen kokonaisarvoon. Aikaisemmissa kansantalouden tilinpidon tietoja hyödyntäneissä laskennoissa määritelmä on rajoittunut julkisyhteisöihin¹ tai näiden lisäksi julkisten yritysten ja seurakuntien tekemiin hankintoihin². Keskeinen osa julkisten hankintojen kokonaisarvon laskentaa on perustellusti määritellä, minkä yksiköiden tekemät hankinnat lasketaan mukaan julkisten hankintojen kokonaisarvoon.

Tässä selvityksessä julkisten hankintojen kokonaisarvoa lähestytään kolmen keskeisen rajauksen kautta:

1. Hankintoja tekevät yksiköt eli hankintayksiköt. Aikaisemmissa selvityksissä julkisten hankintojen kokonaisarvoon on laskettu julkisyhteisöt, julkiset yritykset ja seurakunnat² tai julkisyhteisöt¹. Tässä selvityksessä laskennassa huomioidaan edellisten lisäksi hankintalainsäädännön mukainen rajaus hankintoja tekevästä hankintayksiköistä. Hankintalainsäädännön määritelmään perustuen julkisia hankintoja tekevät julkisyhteisöt, julkiset erityisalojen yritykset ja seurakunnat.

Hankintalainsäädännön määritelmään perustuen julkisia hankintoja tekevät julkisyhteisöt, julkiset erityisalojen yritykset ja seurakunnat.

2. Kynnysarvon ylittävät hankinnat. Hankintayksikköjen määrittelyn lisäksi julkisten hankintojen kokonaisarvon rajauksessa pitää huomioida, mitkä hankintayksikköjen tekemistä hankinnoista tai ostoista otetaan mukaan laskentaan. Hankintalainsäädännön kilpailuttamisvelvoite koskee vain kynnysarvot ylittäviä muilta kuin sidosyksiköiltä tehtyjä hankintoja. Muutkin kuin hankintalainsäädännön soveltamisalaan kuuluvat hankinnat ja ostot ovat kuitenkin kokonaisarvon näkökulmasta kiinnostavia. Tässä selvityksessä tarkastellaan kynnysarvon ylittävien hankintojen lisäksi kynnysarvon alittavia hankintoja eli ”pienhankintoja”.
3. Kilpailulta markkinoilta tehdyt ostot/hankintayksiköiden toisiltaan tekemät ostot. Aikaisemmissa julkisten hankintojen kansantalouden tilinpitoon perustuvissa tarkasteluissa ei ole voitu selvittää esimerkiksi kuinka paljon julkinen sektori hankkii yksityisiltä yrityksiltä. Ostolaskutietojen avulla tässä selvityksessä voidaan arvioida julkisen sektorin toisiltaan tekemien ostojen kokonaisarvo.

Kokonaisarvo erilaisin rajauksin esitettynä

Laskentaan mukaan sisällytettävät hankintayksiköt

Tässä selvityksessä julkisten hankintojen kokonaisarvon laajimpaan määritelmään sisällytetään hankintalainsäädännön hankintayksiköiden määritelmää mahdollisimman hyvin vastaavasti julkisyhteisöjen, julkisten erityisalojen yritysten ja seurakuntien hankinnat: **Kaikkien julkisten hankintojen kokonaisarvo pienhankinnat ja julkisyhteisöjen toisiltaan tekemät hankinnat mukaan lukien oli tarkasteluvuonna (2018) 47 miljardia euroa** (Taulukko 1). Tässä määritelmässä julkisten hankintojen kokonaisarvoon lasketaan mukaan edellä mainittujen hankintayksiköiden tekemät (kynnysarvon ylittävät ja alittavat) ostot yksityiseltä ja julkiselta sektorilta. Laskentaan vaadittavat tiedot ovat saatavilla Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon ei-avoimista (tilattavissa olevista) tiedoista. Tilastokeskus laskee julkisyhteisöjen sektoriakohtaisista perustilastoista johdettuja kansantaloudentilinpidon mukaisia tilastoja neljännesvuosittain.

Lisäksi kokonaisarvo esitetään julkisyhteisöjen (eli valtion ja paikallishallinnon sekä sosiaaliturvarahastojen) tekemien hankintojen osalta: **Kaikkien pääasiassa veroilla tai veroluoteisilla maksuilla kustannettujen julkisten hankintojen kokonaisarvo oli 42 miljardia euroa vuonna 2018 (45 miljardia vuonna 2020)**. Tässä määritelmässä julkisten hankintojen kokonaisarvoon lasketaan julkisyhteisöjen eli valtion ja paikallishallinnon sekä sosiaaliturvarahastojen tekemät kaikki hankinnat. Arvoon sisältyvät edellä mainittujen hankintayksiköiden tekemät (kynnysarvon ylittävät ja alittavat) ostot yksityiseltä ja julkiselta sektorilta. Tämä on laskettavissa vuosittain kansantalouden tilinpidon avoimista tiedoista ja vastaa aiemmin käytettyä 35 miljardin kokonaisarvoa¹. Edelleen kansantalouden tilinpidosta voidaan laskea julkisten hankintojen kokonaisarvo valtion ja paikallishallinnon osalta. Se oli 38 miljardia euroa vuonna 2018 (42 miljardia vuonna 2020). Kokonaisarvo saadaan summaamalla kansantalouden tilinpidon tiedoista julkisyhteisöjen välituotekäyttö, investoinnit ja markkinoilta ostetut luontaismuotoiset tulonsiirrot.

Kilpailluilta markkinoilta tehdyt hankinnat

Julkisyhteisöjen, julkisten erityisalojen yritysten ja seurakuntien kilpailluilta markkinoilta tehtyjen julkisten hankintojen kokonaisarvo vuonna 2018 oli 31 miljardia euroa. Tässä määritelmässä julkisten hankintojen kokonaisarvoon lasketaan mukaan edellä mainittujen hankintayksiköiden tekemät ostot kilpailluilta markkinoilta. Arvosta on poistettu julkisyhteisöjen toisiltaan tekemien hankintojen arvo, joka vuonna 2018 oli 16 miljardia euroa. Nämä tiedot voidaan laskea vuosittain ostolaskuaineiston perusteella. Mikäli ostolaskuaineistoa ei ole saatavissa kaikilta edellä mainituilta tahoilta, on hankintojen kokonaisarvoa arvioitava edustavan otoksen pohjalta samalla tavoin kuin tässä selvityksessä on tehty. Hankintojen analysoimista varten on toimittajat jaettava haluttuihin toimittajaluokkiin yritys- ja yhteisötunnuksen perusteella. Luokituksessa voidaan käyttää apuna Tilastokeskuksen yritysrekisterin sektoriluokitusta ja Tilastokeskuksen ja Valtiokonttorin listauksia julkisyhteisöistä.

Kynnysarvon ylittävät hankinnat

Julkisyhteisöjen, julkisten erityisalojen yritysten ja seurakuntien kynnysarvon ylittävien julkisten hankintojen kokonaisarvo julkisyhteisöjen toisiltaan tekemät hankinnat mukaan lukien vuonna 2018 oli 25 miljardia euroa. Tässä määritelmässä korostuu hankintalain soveltamisalan rajaus koskien kynnysarvot ylittäviä julkisia hankintoja. Tähän määritelmään sisällytetään ainoastaan edellä mainittujen hankintayksiköiden tekemät kynnysarvon ylittävät ostot yksityiseltä ja julkiselta sektorilta, kuitenkin konsolidointi huomioiden. Kynnysarvon ylittävien hankintojen laskenta edellyttää ostolaskuaineiston hyödyntämistä. Tulos ei silti ole yksikäsitteinen: kynnysarvon ylittävien hankintojen laskennassa on päätettävä, vaaditaanko yksittäisten laskujen ylittävän kynnysarvon vai riittääkö, että toimittajan toimitukset vuodessa ylittävät kynnysarvon ja mikä tässä tapauksessa on se tili- ja organisaatiotaso, jolla kyseinen yhteenlasku tehdään. Näistä ensimmäinen laskutapa yliarvioi ja jälkimmäinen aliarvioi kilpailutuksen osuutta.

Edelleen **julkisyhteisöjen, julkisten erityisalojen yritysten ja seurakuntien kynnysarvon ylittävien julkisten hankintojen kokonaisarvo julkisyhteisöjen toisiltaan tekemät hankinnat pois lukien vuonna 2018 oli 15 miljardia euroa (pois lukien julkisilta yrityksiltä tehdyt hankinnat 13 miljardia euroa).** Tässä määritelmässä korostuu hankintalain hankintalain soveltamisalan rajaus koskien kynnysarvot ylittäviä hankintoja sekä kilpailuttamisveloitteen alaisia hankintoja. Tähän määritelmään sisällytetään ainoastaan edellä mainittujen hankintayksiköiden tekemät kynnysarvon ylittävät ostot kilpailluilta markkinoilta. Tietojen laskeminen edellyttää ostolaskuaineiston hyödyntämistä. Toimittajat on määriteltävä samalla tavoin kuin edellä yritys- ja yhteisötunnuksen perusteella. Samoin on määriteltävä, millä tavoin kynnysarvon ylittävät hankinnat poimitaan ostolaskuaineistosta: tarkastellaanko yksittäisiä laskuja vai tileittäin ja organisaatioyksiköittäin yhteenlaskettuja hankintoja. Saatua arviota kynnysarvon ylittävien julkisten hankintojen kokonaisarvosta voidaan verrata Hilmapalvelusta saatavaan julkisten hankintojen kokonaisarvoon, mikä osuu hyvin yhteen arvioimamme julkisten hankintojen kokonaisarvon kanssa siltä osin, kun ne ylittävät kynnysarvon kilpailulla markkinalla.

Taulukko 1. Julkisten hankintojen kokonaisarvo erilaisin rajauksin esitettynä.

Laskennassa mukana olevat hankintayksiköt	Arvo miljardia euroa vuonna 2018 (2020)	Kokonaisarvon rajauksen kuvaus	Laskentamenetelmä ja laskentaan tarvittava data ja sen saatavuus ja avoimuus
Kaikki hankinnat			
Julkisyyhteisöt, julkiset yritykset ja seurakunnat	57,8	Kaikkien julkisten ja julkisessa kontrollissa olevien yksiköiden ja seurakuntien hankinnat. Mukana myös yksiköitä, joita eivät ole hankintalain piirissä esim. valtion omistamat pörssiyritykset (ml. julkisomisteiset erityisalojen yritykset, mutta pois lukien yksityisten yritysten omistamat erityisalojen yritykset). Vastaa lähimmin Kivistö & Virolainen (2019) esittämää laskentaa.	Laskettavissa vuosittain kansantalouden tilinpidosta, mutta ei avoimena tietona.
Julkisyyhteisöt, julkiset erityisalojen yritykset ja seurakunnat	47,3	Hankintalainsäädännön piirissä olevien hankintayksiköiden hankinnat.	
Julkisyyhteisöt	41,9 (45,0)	Kaikki julkisyyhteisöjen hankinnat. Vastaa aiempaa tietoa 35 miljardia ja komission laskemaa kokonaisarvoa (European Commission, 2015). Pääasiassa pakollisin veroin ja maksuin rahoitetut hankinnat.	Laskettavissa vuosittain kansantalouden tilinpidon avoimista tiedoista.
Valtio ja paikallishallinto	38,4 (41,5)	Pääasiassa verovaroin rahoitetut hankinnat.	
Hankinnat markkinoilta			
Julkisyyhteisöt, julkiset erityisalojen yritykset ja seurakunnat	30,8	Kaikkien hankintalainsäädännön piirissä olevien yksiköiden hankinnat markkinoilta.	Edellyttää ostolaskutietoja
Julkisyyhteisöt	25,8	Pääasiassa pakollisin veroin ja maksuin rahoitetut hankinnat markkinoilta.	
Valtion ja paikallishallinto	23,7	Pääasiassa verovaroin rahoitetut hankinnat markkinoilta.	
Hankinnat pl. pienhankinnat			
Julkisyyhteisöt, julkiset erityisalojen yritykset ja seurakunnat	25,3	Kynnysarvon ylittävät hankinnat (sisältää julkisen sektorin toisiltaan tekemät hankinnat).	Edellyttää ostolaskutietoja
Hankinnat markkinoilta, pl. pienhankinnat			
Julkisyyhteisöt, julkiset erityisalojen yritykset ja seurakunnat	14,8	Kynnysarvon ylittävät hankinnat (pois lukien julkisen sektorin toisiltaan tekemät hankinnat).	Edellyttää ostolaskutietoja
Julkisyyhteisöt	12,8	Kynnysarvon ylittävät hankinnat (pois lukien julkisen sektorin toisiltaan tekemät hankinnat).	
Valtio ja paikallishallinto	11,3	Kynnysarvon ylittävät hankinnat (pois lukien julkisen sektorin toisiltaan tekemät hankinnat).	
Hilma	14,8	Kynnysarvon ylittävät hankinnat (pois lukien julkisen sektorin toisiltaan tekemät hankinnat).	Saatavissa vuosittain
Hankinnat markkinoilta, pl. pienhankinnat ja hankinnat julkisilta yrityksiltä			
Julkisyyhteisöt, julkiset erityisalojen yritykset ja seurakunnat	13,0	Yksityisiltä yrityksiltä hankitut hankintalainsäädännön piiriin kuuluvat hankinnat.	Edellyttää ostolaskutietoja

Miten edistää datan hyödyntämistä ja tiedolla johtamista?

Digitalisaation myötä on avautunut uusia mahdollisuuksia hyödyntää sähköisiin järjestelmiin kertyvää dataa ja siitä johdettua tietoa hankintojen toteutuksen ja johtamisen tueksi. Tiedon hyödyntämisen potentiaali on suuri, mutta käytännöt vielä kehittymättömiä³. Kansallisella tasolla on käynnissä useita tiedon hyödyntämistä tukevia kehitystoimia. Syksyllä 2020 julkaistun kansallisen julkisten hankintojen strategian yhtenä tahtotilana on tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus⁴. Strategiassa linjataan, että hankintoja tulee johtaa tiedolla, mikä edellyttää tietovarantojen kokoamista kansallisella ja yksittäisen organisaatioiden tasolla. Hankintoja koskevan kansallisen tiedon kokoamiseksi on otettu edistysaskelia viime vuosina, mm. julkisten hankintojen ilmoituskanavan (Hilman) avoimen rajapinnan ja tutkiahallintoa.fi -portaalissa julkaistun valtionhallinnon avoimen ostolaskudatan osalta. Kunnille suunnatun ostolaskudatan avaamisen ohjeistus on ensi kertaa julkaistu jo vuonna 2016⁵, mutta edelleen vain osa kunnista on avannut ostolaskudatansa.

Tiedon hyödyntämisen kehittäminen hankintayksiköissä

Hankintayksiköissä on kiinnostuttu tiedon hyödyntämisestä hankintojen johtamisessa ja toteuttamisessa, mutta käytännössä kokonaisvaltainen tiedon hyödyntäminen ja hankintojen tiedolla johtaminen on hankintayksiköissä kokonaisuutena vasta kehittymässä. Datan, informaation ja tiedon hyödyntäminen hankintojen johtamisessa ja toteuttamisessa vaativat tiedolla johtamisen käytäntöjen ja sen eri osa-alueiden vahvistamista organisaatioissa. Selvityksessä nousi esille hankintayksiköiden moninaisuus ja erilaisuus tiedon hyödyntämisessä erityisesti organisaation omien tietojärjestelmien ja tietokantojen osalta. On huomioitava, että vaikka osassa hankintayksiköistä on toimivia järjestelmiä ja tapoja tiedon hyödyntämiseksi, on tässä suuria eroja hankintayksiköiden välillä. Myös suurissa ja niin sanotuissa edelläkävijäorganisaatioissa hankintadataa kootaan ja käsitellään edelleen paljon excel-tiedostoissa. Erityisesti isoissa organisaatioissa koko organisaation kattavan tiedon ajantasaisuus on laadukkaan johtamisen edellytys, mutta hankintoja koskeva tieto sijaitsee pirstaloituneesti organisaation eri yksiköissä. Hankintojen ennakointi ja suunnittelu sekä toteuman seuranta on hajautetuilla tai puuttuvilla järjestelmillä vaikeaa. Pirstaloituneen tiedon kokoaminen eri järjestelmistä vaati erillisiä resursseja, eikä yleensä tue ennakoivaa suunnittelua.

Datan systemaattinen kerääminen ja hyödyntäminen vaativat järjestelmiin liittyviä investointeja, vähintään tukea linjauksien, rahoituksen tai kehittämishankkeiden muodossa.

Selvityksessä havaittiin, että osaaminen hyödyntää erilaisia tietolähteitä ja toteuttaa erilaisia tiedonhyödyntämistä vaativia työtehtäviä on selvästi heikommalla tasolla hankintoja oman toimen ohella toteuttavilla kuin hankintoja päätoimisesti toteuttavilla. Lisäksi havaittiin, että osaaminen hyödyntää eri tietolähteitä on sitä huonommalla tasolla, mitä harvemman hankinnan toteuttamiseen vastaaja vuosittain osallistuu. Vastaavasti tiedon hyödyntämisen osaaminen on heikommalla tasolla pienemmän suuruusluokan hankintoja toteuttavilla. Sen sijaan pääosin suurempia hankintoja toteuttavat arvioivat osaamisensa arvioida hankintojen vaikuttavuutta ja vaikutuksia olevan useammin hyvällä tasolla kuin pienempiä hankintoja toteuttavat. Osaamisen kehittämisessä onkin hyvä huomioida ammattimaisesti hankintoja toteuttavien ja esimerkiksi oman työn ohella hankintoja toteuttavien toisistaan eroavat osaamistasot suorittaa erilaisia tiedonhyödyntämistä vaativia tehtäviä työssään hankintojen parissa.

Hankintayksikötason ohjauksen vahvistamisen lisäksi useat kansalliset ja paikalliset toimijat korostivat kansallisen hankintadatan hallinnan omistajuuden ja ohjaamisen merkitystä. Haastatellut hankintayksiköt ja kansalliset toimijat olivat hyvin kattavasti sitä mieltä, että julkisella sektorilla tulisi olla yhdenmukainen tapa kerätä hankintadataa. Tämä loisi edellytykset kansalliselle tarkastelulle sekä hankintojen toteutuksen vertailulle. Seuranta ja vertailu tukisivat hankintakäytäntöjen kehittämiskohtien tunnistamista hankintayksiköissä.

Tiedon hyödyntämisen kehittämisen kansalliset näkökohdat

Tällä hetkellä kansallisella tasolla hankinta-asiakirjoista on Hilman avoimen rajapinnan kautta saatavilla hankintailmoitusdata. Käytännössä suurin osa hankintaa koskevista tiedoista esitetään kuitenkin tarjouspyynnöissä eikä hankintailmoituksessa. Tarjouspyyntöasiakirjoja tai niistä kerättyä dataa ei ole varmuudella ja kattavasti saatavilla mistään julkisesta tai ei-julkisestakaan lähteestä. Ideaalitalanteessa hankintailmoituksissa olisi mahdollisimman yksityiskohtaiset tarjouspyyntötasoiset tiedot. Hankintailmoitustietojen täydentämisen osalta voitaisiin edetä sähköisten kilpailuttamisjärjestelmien kehittämisellä yhteistyössä palveluntarjoajien kanssa esimerkiksi siten, että täytetystä tarjouspyynnöstä siirtyisi tiedot suoraan hankintailmoitukseen. Tämä vähentäisi osin päällekkäistä työtä, jos hankintailmoitukseen kerättäisiin automaattisesti tietoja tarjouspyynnöstä.

Olisikin syytä harkita panostuksia hankinta-asiakirjoissa olevan datan julkaisemiseen kokonaan avoimena datana. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että hankinta-asiakirjat pitäisi siirtää hankintayksikön omista järjestelmistä tai alustoilta, Hilma-palvelusta tai kilpailutusjärjestelmistä yhteen avoimeen datapankkiin. Avoimeen datapankkiin voitaisiin siirtää julkiset asiakirjat ja sellaiset tiedot, jotka eivät ole tietosuojaan tai liikesalaisuuden alaisia. Ideaalitulanteessa tiedon siirtäminen voitaisiin automatisoida sähköisen kilpailuttamisjärjestelmän ja datapankin välille. Parhaimmillaan kilpailuttamisjärjestelmään voitaisiin merkitä osa tiedoista (yhteystiedot, liikesalaisuudet) ei-julkiseksi, jolloin niiden automaattista siirtoa ei tapahtuisi. Olisikin selvitettävä, miten hankintoja koskeva data olisi yhdistettävissä koko hankinnan elinkaarta kuvaavan datan, ostolaskudatan ja muun mahdollisen datan (kuten yritystietokantojen tai vastaavien) kanssa.

Aikaisempien kansainvälisten tutkimusten perusteella on selvää, että julkisilla hankinoilla voi olla merkittäviä työllisyys- ja yritysvaikutuksia. Tästä syystä olisikin tärkeä saada tarkempaa tietoa hankintojen työllisyys- ja yritysvaikutuksista myös Suomesta.

Hankintojen vaikutusten arviointia palvelisi suuresti, jos hankintadata olisi helpommin saatavilla laajemmalle yleisölle sekä erityisesti tutkimuskäyttöön. Merkittävä rajoite julkisten hankintojen vaikuttavuuden arvioinnissa näyttää olevan laadukkaan datan puute ja sen pirstaleisuus. Hankintadataa ei ole laajamittaisesti avoimesti tai helposti saatavilla yhdessä tietolähteessä, mikä vaikuttaa mahdollisuuksiin hyödyntää sitä erilaisissa vaikutusarvioissa ja tutkimuksissa. Hankintapäätösten julkaiseminen mahdollistaisi esimerkiksi yritys- ja työllisyysvaikutusten tarkastelun uudella tavalla, erityisesti jos hankintapäätösdata (voittaneista ja hävinneistä tarjoajista) pystyttäisiin yhdistämään ostolaskudatan ja työntekijä-työnantaja-aineiston kanssa.

Hilma-palvelu uudistui vuoden 2021 alussa. Hilmaa kehitetään edelleen ja osana tätä kehitystä on keskeistä arvioida datan keräämiseen liittyvät seikat ja edelleen selvittää Hilman mahdollisuuksia toimia kattavana kansallisena datapankkina. Tästä näkökulmasta arvioituna voisi olla tarkoituksenmukaista, että Hansel Oy keräisi kansallisen hankintadatan yhteen paikkaan ja Hilma-palvelusta kehittyisi koko hankinnan elinkaarren kattava kansallinen avoin julkisten hankintojen datapankki.

Lisälukemista

- Auerbach, A., Gorodnichenko, Y., & Murphy, D. (2020). Local Fiscal Multipliers and Fiscal Spillovers in the USA. *IMF Economic Review*, 68: 1, 195–229. <<https://doi.org/10.1057/s41308-019-00102-3>>.
- Byrne, A. (2013) 'Government procurement in Western Australia - beyond compliance', *Keeping Good Companies*, 65: 7, p. 394.
- Davies, N., Chan, O., Cheung, A., Freeguard, G. & Norris, E. (2018). *Government procurement: The scale and nature of contracting in the UK*. London: Institute for Government. <https://www.instituteforgovernment.org.uk/sites/default/files/publications/lfg_procurement_WEB_4.pdf>.
- Hebous, S. ja Zimmermann, T. (2021), Can government demand stimulate private investment? Evidence from U.S. federal procurement, *Journal of Monetary Economics* 118: 178–194. <<https://doi.org/10.1016/j.jmoneco.2020.09.005>>.
- Hvide, H.K & Mekling, T. (2020). Do Temporary Demands Shocks Have Long-Term Effects for Startups? (SSRN Scholarly Paper ID 3437270). Rochester, NY: Social Science Research Network.
- Merisalo, M., Naumanen, M., Huovari, J., Eskola, S., Toivanen, M., Keskinen, P., Hajikhan, A., Oksanen, J., Rausmaa, S. (2021). Julkiset hankinnat - kokonaisvolyymi ja datan hyödyntäminen. Julkaistaan kesäkuussa 2021 valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarjassa, saatavilla osoitteessa <<https://tietokaytoon.fi/julkaisut/>>.
- Nakamura, E., & Steinsson, J. (2014). Fiscal Stimulus in a Monetary Union: Evidence from US Regions. *American Economic Review* 104: 3, 753–792. <<https://doi.org/10.1257/aer.104.3.753>>.
- Walczak, S. (2005). Organizational knowledge management structure. *The Learning Organization* 12: 4, 330 - 339.
- Wiig, K. (1997). Knowledge Management: An Introduction and Perspective. *The Journal of Knowledge Management* 1: 1, 6 - 14.

Viitteet

- ¹ European Commission (2015). DG GROW. Public Procurement Indicators 2013. European Commission G4 - Innovative and e-Procurement.
- ²Kivisto, T. & Virolainen, V. M. (2019). Public procurement spend analysis at a national level in Finland. *Journal of Public Procurement* 19: 2, 108–128.
- ³ European Commission (2018). EXEP Report on Contract Registers. Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SME. European Commission, Brussel.
- ⁴ Valtiovarainministeriö (2020). Kansallinen julkisten hankintojen strategia. Valtiovarainministeriön ja Kuntaliitto. Noudettu osoitteesta 20.3.2021. <<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162418/Kansallinen%20julkisten%20hankintojen%20strategia.pdf?sequence=1&isAllowed=y>>.
- ⁵Kuntaliitto (2021). Kunnille ohje ostolaskujen avaamisesta avoimena datana 7.12.2016. Noudettu osoitteesta 20.3.2021. <<https://www.kuntaliitto.fi/ajankohtaista/2016/kunnille-ohje-ostolaskujen-avaamisesta-avoimena-datana>>.

Lisätietoja:

Erikoistutkija Maria Merisalo (hankkeen projektipäällikkö), Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy (maria.merisalo@vtt.fi)

Erikoistutkija Mika Naumanen (julkisten hankintojen kokonaisarvon laskenta), Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy (mika.naumanen@vtt.fi)

Ennustepäällikkö Janne Huovari (julkisten hankintojen kokonaisarvon laskenta), Pellervon taloustutkimus PTT ry (janne.huovari@ptt.fi)

Toimitusjohtaja Saila Eskola (datan avoimuuden kehittäminen), PTCservices Oy (saila.eskola@ptcs.fi)

Partner Mia Toivanen (tiedon hyödyntäminen hankintayksiköissä), Owl Group Oy (mia@owalgroup.com)

Julkiset hankinnat - kokonaisvolyymi ja datan hyödyntäminen -selvitys on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2020 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja:

Finanssineuvos Tero Meltti

Valtiovarainministeriö tero.meltti@vm.fi

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

POLICY BRIEF on valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan artikkelisarja, joka esittelee näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi. Artikkelit julkaistaan verkkosivuilla tietokayttoon.fi.
© Valtioneuvoston kanslia